

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind certificarea specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind certificarea specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale este Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea proiectului actului normativ este determinată de necesitatea realizării acțiunii nr. 5.19 „Elaborarea, validarea și aprobarea sistemului național de certificare a specialiștilor din domeniul achizițiilor publice”, prevăzută în Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024–2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023, la Capitolul 5 – Achiziții Publice. Această acțiune este inclusă, de asemenea, în Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024, acțiunea nr. 186, precum și în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023–2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 625/2023, subacțiunea nr. 5.3.1. Totodată, acțiunea respectivă este parte a Pilonului 3: Guvernarea economică din Agenda de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027, având ca scop <i>„Consolidarea profesionalizării personalului din domeniul achizițiilor publice din cadrul autorităților contractante, inclusiv punerea în aplicare a unui sistem de certificare în conformitate cu cele mai bune practici ale UE”</i>. Inițierea elaborării proiectului a fost, de asemenea, motivată și de recomandările formulate de Comisia Europeană în Raportul de extindere pentru anul 2023, care subliniază necesitatea intensificării eforturilor de profesionalizare în domeniul achizițiilor publice. Raportul evidențiază explicit că <i>„profesionalizarea în domeniul achizițiilor publice trebuie să fie asigurată”</i>, ceea ce reconfirmă importanța consolidării capacităților instituționale și individuale într-un domeniu strategic pentru procesul de aderare. Prin urmare, proiectul contribuie direct la alinierea Republicii Moldova la cerințele acquis-ului UE, la realizarea priorităților strategice naționale și la punerea în aplicare a recomandărilor formulate în cadrul procesului de extindere.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, Republica Moldova nu dispune de un sistem de certificare pentru specialiștii din domeniul achizițiilor publice/sectoriale, ceea ce creează dificultăți în asigurarea unui proces de achiziții uniform, aliniat standardelor europene. Fără un

mecanism clar de recunoaștere a competențelor, personalul implicat în desfășurarea procedurilor de achiziții publice nu este supus unor cerințe specifice de calificare, iar nivelul de expertiză variază considerabil între autoritățile contractante.

În absența unui proces de certificare, formarea specialiștilor în achiziții publice/sectoriale rămâne neuniformă și depinde în mare măsură de inițiative individuale sau de programe de instruire ocazionale, organizate de instituțiile responsabile. Deși Agenția Achiziții Publice și IP Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe oferă sesiuni de formare, acestea nu sunt urmate de un proces standardizat de evaluare și certificare, ceea ce face dificilă verificarea nivelului de cunoștințe și abilități ale specialiștilor implicați în procedurile de achiziții publice/sectoriale.

Lipsa reglementării procesului de certificare afectează semnificativ calitatea achizițiilor publice/sectoriale, deoarece persoanele responsabile de elaborarea documentației de atribuire, evaluarea ofertelor și atribuirea contractelor pot avea niveluri diferite de competențe. În lipsa unor cerințe minime obligatorii, există riscul ca deciziile luate în cadrul procedurilor de achiziții să fie influențate de interpretări eronate ale legislației, ceea ce poate duce la tergiversări ale procedurilor de achiziții publice/sectoriale, contestații și chiar nereguli în gestionarea fondurilor publice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului privind certificarea specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale urmărește crearea unui cadru normativ clar și coerent care să permită evaluarea și recunoașterea competențelor profesionale ale persoanelor implicate în desfășurarea procedurilor de achiziții. Prin această inițiativă se promovează profesionalizarea domeniului achizițiilor publice/sectoriale, alinierea la bunele practici europene și consolidarea transparenței și eficienței în utilizarea fondurilor publice.

Proiectul stabilește în mod detaliat cadrul procedural pentru certificarea specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, acoperind etapele de înscriere, participare la programul de instruire, susținere a examenului de evaluare, precum și eliberarea, menținerea sau retragerea certificatului de competență profesională. Sunt prevăzute atribuții clare pentru Ministerul Finanțelor, inclusiv în ceea ce privește organizarea și funcționarea Comisiei de certificare și Comisiei de contestație, organisme responsabile de evaluarea candidaților și soluționarea eventualelor contestații. Regulamentul este structurat în șase secțiuni, care acoperă toate aspectele procesului de certificare.

În prima secțiune a proiectului sunt prevăzute dispozițiile generale, fiind stabilit scopul regulamentului – crearea unui cadru normativ unitar și transparent pentru certificarea specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale. Ministerul Finanțelor este desemnat drept autoritate responsabilă pentru coordonarea și supravegherea procesului de certificare, inclusiv pentru asigurarea respectării

cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal.

Secțiunea a doua reglementează procedura de certificare, structurată în două etape principale: participarea la programul de instruire profesională în domeniul achizițiilor publice/sectoriale și susținerea unui examen de evaluare a cunoștințelor.

Secțiunea a treia definește componența, atribuțiile și modul de funcționare a Comisiei de certificare, organ cu rol decizional în ceea ce privește admiterea candidaților la examen, validarea rezultatelor și eliberarea certificatelor de competență profesională.

Secțiunea a patra reglementează activitatea Comisiei de contestație, care are sarcina de a examina și soluționa contestațiile privind desfășurarea sau rezultatul examenului.

Secțiunea a cincea stabilește condițiile de eliberare, menținere și retragere a certificatului de competență profesională.

Secțiunea a șasea reglementează gestionarea Registrului certificatelor de competență profesională, care este administrat de Ministerul Finanțelor în format electronic.

Procedura de certificare este accesibilă tuturor persoanelor interesate, indiferent de apartenența instituțională. Instruirea va fi oferită gratuit funcționarilor publici desemnați de autoritățile/instituțiile bugetare, asigurând astfel accesul direct la dezvoltare profesională pentru cei implicați nemijlocit în procesul de achiziții publice.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului nu au fost aplicate alte opțiuni alternative, întrucât, lipsa intervenției va cauza neconcordanțe între cadrul strategic actual și noile priorități strategice stabilite la nivel național.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea sistemului de certificare a specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale va avea un impact pozitiv semnificativ asupra sectorului public, prin creșterea nivelului de profesionalism și competență al personalului implicat în procesul de achiziții. Aceasta va contribui la aplicarea unitară și corectă a cadrului normativ în toate etapele procedurilor de achiziție, reducând riscurile de erori, neconformități și contestații. În același timp, va consolida integritatea, eficiența și transparența sistemului de achiziții publice, sprijinind atingerea obiectivelor de guvernare economică și administrare responsabilă a resurselor publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

În contextul elaborării Cadrului Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2026–2028, au fost înaintate propuneri de cheltuieli în valoare totală de 356,9 mii lei, necesare pentru implementarea sistemului de certificare a specialiștilor în achiziții publice/sectoriale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea sistemului de certificare va avea un impact pozitiv indirect asupra sectorului privat, prin îmbunătățirea calității și predictibilității proceselor de achiziții publice/sectoriale. Profesionalizarea personalului din cadrul autorităților/entităților contractante va conduce la organizarea unor proceduri mai transparente, coerente și conforme cu legislația, reducând riscul deciziilor arbitrare sau eronate. Astfel, operatorii economici vor beneficia de un mediu concurențial mai echitabil, cu reguli aplicate uniform și oportunități sporite de participare. Pe termen mediu și lung, aceasta poate stimula încrederea sectorului privat în sistemul de achiziții publice și poate încuraja o participare mai activă a întreprinderilor, inclusiv a IMM-urilor, la procedurile de achiziții publice/sectoriale.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Regulamentul va implica prelucrarea unor date cu caracter personal, cum ar fi numele, prenumele, date de contact, funcția și informații privind parcursul profesional și formarea profesională a candidaților la certificare. Prelucrarea acestor date se va face cu respectarea strictă a prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Se vor institui măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru protejarea datelor, inclusiv prin limitarea accesului, anonimizare, păstrarea în siguranță și utilizarea exclusiv în scopul certificării.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului pe pagina web a ministerului (www.mf.gov.md), secțiunea – Transparența decizională pe data de 17.04.2025, https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Biarea-elabor%C4%83rii-proiectului-638
7. Concluziile expertizelor

Proiectul Hotărârii Guvernului, conform prevederilor art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, va fi remis Ministerului Justiției și Centrul Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului nu necesită modificarea altor acte normative. Proiectul a fost elaborat în corespundere cu prevederile legale și este în concordanță cu cadrul normativ național.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ va necesita următoarele măsuri:

- Organizarea programelor de instruire și formare profesională, în parteneriat cu Instituția Publică Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe și Agenția Achiziții Publice;
- Elaborarea materialelor didactice și suporturilor de curs, în conformitate cu standardele de competență stabilite;
- Asigurarea resurselor financiare necesare din bugetul de stat pentru punerea în aplicare a sistemului de certificare.

Ministru

Victoria BELOUS